

Apoteker i sundhedshuse:

Tæt samarbejde på tværs øger medicinsikkerheden

I flere af landets sundhedshuse ligger også et apotek. Den tætte afstand mellem apoteket og læger, fysioterapeuter, træningscentre og de øvrige tilbud i sundhedshusene giver et godt tværfagligt samarbejde til gavn for borgerne.

AF: KIM ANDREASEN

Næste år kan Sundheds- og Kvarterhuset i Aalborg Øst fejre ti års fødselsdag. Samtidig kan Fyrkilden Apoteksfilial sætte ti lys i lagkagen. Apoteket var nemlig en af de første indflyttere i det splinternye hus, som i 2012 slog dørene op. Siden har det vokset sig stort og rummer både praktiserende læger, hudlæger, jordemoder, fysioterapeut og et kommunalt sundhedscenter - bare for at nævne nogle af de mange tilbud på matriklen i det østlige Aalborg.

I løbet af de seneste 10-15 år er sundhedshuse, som det i Aalborg Øst, skudt op rundt omkring i landet. Både den forhenværende og den nuværende regering har afsat penge til, at kommuner og regioner kan etablere sundhedshuse, og i flere af de allerede eksisterende sundhedshuse er der også et apotek.

Gøre noget for sundheden

Apoteker Rinette Rohde fra Vejgaard Apotek var ikke i tvivl, da hun dengang blev kontaktet og spurgt, om hun var interesseret i at få en filial i det nye sundhedshus, som kom op at stå gennem et tæt samarbejde mellem Aalborg Kommune og Region Nordjylland. Formålet med huset var at skabe en helhedsorienteret tilgang til

sundhed og trivsel i den dengang lidt barske og socialt belastede bydel.

“Jeg kunne se en værdi i, at vi som apotek kunne være med til at præge udviklingen i lokalområdet og gøre noget for sundheden i Aalborg Øst. Jeg så også et potentiale i et tættere samarbejde med de andre sundhedsprofessionelle - især lægerne”, fortæller Rinette Rohde.

Kender hinanden godt

Her næsten ti år efter kan hun konstatere, at hendes forventninger er blevet opfyldt. Hun lægger ikke skjul på, at det er en stor gevinst for apoteket - og dermed for borgerne - at ligge i sundhedshuset.

“Først og fremmest handler det om den korte fysiske afstand til hinanden. Vi er efterhånden kommet til at kende hinanden rigtig godt på tværs af huset, og det er en stor fordel, at alle ved, hvem Pia Hald, min filialleder i Fyrkilden, er, og hvad hun og apoteket kan bidrage med”, siger Rinette Rohde.

Godt samarbejde med lægerne

Hun fremhæver samarbejdet med lægerne - både de praktiserende læger og sundhedshusets hudklinik, hvor speciallæger i hudsygdomme tager imod patienter fra hele Nordjylland.

“Kommer en borger ned fra lægen med >

Om Sundhedshuse

Flere og flere sundhedsopgaver bliver samlet under samme tag i kommunale og regionale sundhedshuse. Baggrunden er et politisk ønske om at styrke samarbejdet om borgernes sundhed i det nære og sammenhængende sundhedsvæsen.

Der er mange forskellige typer sundhedshuse i hele landet, og der er ikke en entydig definition af, hvad et sundhedshus skal indeholde eller kaldes. Sundhedscenter eller Center for Sundhed er ofte benyttede navne.

I 2020 var der 43 sundhedshuse i Danmark. Siden kan der være kommet flere til.

I mindst ti af dem ligger der et apotek.

KILDE: REGION HOVEDSTADEN OG FARMACIS EGEN RESEARCH, MAJ 2021.

Apoteker i sundhedshuse

Bøvlingbjerg Apotek ligger i Bøvlingbjerg Sundhedshus sammen med læger med sygeplejersker, fysioterapeut, fodterapeut.

Randers Sønderbros Apotek ligger i Sundhedshuset sammen med en tandklinik og en fysioterapeut.

Horsens Svane Apotek ligger i Sundhedshuset, der også huser praktiserende læge, tandlæge, fysioterapeut, skanningsklinik, fodterapeut, træningscenter, vaccineservice, kiropraktor og neurolog.

Grindsted Apotek ejer den bygning, der huser Sundhedshuset Grindsted. Her lejes lokaler til fodterapi, psykoterapi og fysioterapi. Apoteket ligger i tilstødende lokaler.

Aalborg Ø Fyrkilden Apoteksfilial ligger i Region Nordjyllands og Aalborg Kommunes store sundhedshus med læger, hudlæger, scanningsklinik, jordemødre, fysioterapeuter og sundhedsplejersker.

Hals Apotek ligger i et sundhedshus sammen med et lægehus.

Hadsten Apotek ligger i Sundhedshuset Hadsten, der også huser blandt andet praktiserende læger, kiropraktor, fysioterapeut, børnefysioterapi, psykolog og ergoterapi.

Sluseholmens Apotek ligger i det nyåbnede Sundhedshuset Sluseholmen med indtil videre lægehus og smerteklinik.

Tårnby Apotek ligger i Tårnby Sundhedshus med blandt andet læger, kiropraktor og fysioterapeut.

Fredericia Krone Apotek ligger i Fredericia Kommunes sundhedshus, der huser mange andre sundhedsprofessionelle – blandt andet praktiserende læger, speciallæger, jordemoder samt kommunale sundhedsfunktioner.

en recept, kan den hurtigt blive indløst her hos os. Og skulle der opstå tvivl, om det nu er det rigtige medicin, der er blevet udskrevet, kan vi hurtigt løbe op til lægen og få afklaret tingene. Omvendt kan lægerne henvise til, at apoteket kan vejlede om brugen af medicin og lægemidler - fx hvis en borger skal have astmamedicin. Hudlægerne sender kunder ned til os og er gode sparringspartnere i forbindelse med hudlidelser. Vi havde på et tidspunkt et fnatudbrud, hvor hudlægerne klædte apoteket på til at rådgive kunderne om behandlingen af fnat", fortæller Rinette Rohde.

Nemmere for kunderne

En rundringning, som Farmaci har foretaget, viser, at hovedparten af de apoteker, der ligger i sundhedshuse, har et tæt samarbejde med læger, tandlæger og andre sundhedsprofessionelle faggrupper i sundhedshusene - et samarbejde, der er med til at sikre et sammenhængende patientforløb.

Et andet eksempel er Bøvlingbjerg Apoteksfilial i det vestjyske. Her kan apoteker Benedicte Hjerl Carstensen, liksom det var tilfældet i Aalborg, også mærke, at det især er nærheden til de andre i huset - praktiserende læge, fysioterapeut og fodterapeut - som gør det til noget særligt at være placeret i det sundhedshus, hvor filialen har ligget i de knap syv år, hvor huset har eksisteret.

"En ting er den tætte sparring os sundhedsprofessionelle imellem. Det giver en god forståelse for hinandens arbejde. Men når vi ligger sammen, så sparer det jo kunderne for en masse tid. Det bliver simpelthen nemmere for dem at komme forbi apoteket og få den medicin, som lægen har udskrevet, eller den støttestrømpe, som fodterapeuten har anbefalet", siger Benedicte Hjerl Carstensen.

Sammenhængende patientforløb

På Københavns Universitet kan lektor i samfundsfarmaci og klinisk farmaci, Lotte Stig Nørgaard, kun finde fordele ved, at et apotek slår sig ned i et sundhedshus.

"For mig at se handler det frem-

Jeg kunne se en værdi i, at vi som apotek kunne være med til at præge udviklingen i lokalområdet og gøre noget for sundheden i Aalborg Øst

Rinette Rohde,

apoteker, Fyrkilden Apoteksfilial i Sundheds- og Kvarterhuset i Aalborg Øst

for alt om, at apoteket kan bidrage til et godt, sammenhængende patientforløb. Når apoteket ligger i et sundhedshus, bliver det tydeligt både for borgerne og de øvrige sundhedsprofessionelle, at apoteket har nogle værdifulde kompetencer og tilbud i form af medicinenemgang, compliancesamtaler og dosisdispensering", forklarer hun.

Lotte Stig Nørgaard understreger, at en medicinenemgang kun bliver god, hvis der er et godt samarbejde med den praktiserende læge.

"Her er det en stor fordel, at man bor dør om dør med en praktiserende læge. Den uformelle daglige kontakt mellem apoteket og lægen er guld værd. Førhen havde farmaceuterne og de praktiserende læger kun kontakt, når lægerne indtelefonerede recepter. Når man nu ikke gør det længere, er den fysiske nærhed i sundhedshusene en måde at lære hinanden at kende på og klare dag-til-dag udfordringerne", siger hun.

En af de udfordringer er, at apoteket kan opleve, at de møder borgere, som ikke så ofte opsøger lægen, men som egentlig har behov for behandling.

"Hvis man ligger i et sundhedshus, bliver det markant lettere for apoteket at få de borgere til at gå til læge, eller en af de andre sundhedsprofessionelle, med deres problemer. De har jo deres klinik lige ved siden af", siger Lotte Stig Nørgaard.

Oplysningsforbund for borgerne

Lidt længere sydpå i Jylland, nærmere bestemt i Horsens, har det lokale Svane Apotek også til huse i et sundhedshus med praktiserende læge, tandlæge, fysioterapeut, scanningsklinik, fodterapi, træningscenter, vaccineservice, kiropraktor og neurolog. Foruden det uformelle daglige samarbejde på tværs i huset, har man her etableret et oplysningsforbund for borgerne.

"Her holder vi kurser om fx knogle-skørhed, smerter og stofskifte, hvor vi alle bidrager med vores faglighed. Jeg sender fx en farmaceut afsted for at fortælle om de muligheder, der er for kalktilskud, når det handler om osteoporose", fortæller apoteker Lisbeth Roslund Nielsen.

Forebyggelsen virker bedre

I Aalborg Øst arbejder apoteket og det kommunale sundhedshus sammen om blandt andet kommunale rygestopkurser.

"I vores filial har vi foldere om de specifikke kurser, som kommunen afholder i deres lokaler, nogle ganske få meter væk. Nogle gange tager vi folk i hånden og følger dem derover, så de kan komme i gang med at blive røgfrie. Til gengæld kan kursusdeltagere få nikotinerstatningsprodukter udleveret på filialen, og vi kan guide dem i, hvordan de bruger dem", siger Rinette Rohde.

Initiativerne i både Horsens og Aalborg viser, ifølge Lotte Stig Nørgaard, at apoteket også har en vigtig rolle at spille, når det gælder borgerrettet forebyggelse.

"Det er bare lettere i et sundhedshus. Vi kan se på data fra udlandet, at når der er farmaceuter og apotekere knyttet til forebyggelsestiltag, så virker det bedre. Det er primært på grund af den uformelle dialog mellem de forskellige parter", siger hun. ●

